

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

Господарське право

П семестр 2020-2021 навчального року

Лекції: відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Семінари: <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор: Гайворонська Тетяна Миколаївна
(кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та права),
Контакти: +38 (057) 730-10-99, e-mail: etip12@ukr.net

Години прийому та консультації: кожен вівторок з 13.00-14.00

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

«Правові питання діяльності менеджера» - вибіркова навчальна дисципліна, вивчення якої є важливою складовою сучасної освіти студентів, яка набуває особливого значення у зв'язку з розвитком євроінтеграційних процесів, формування і наближення основ національного законодавства до загальносвітових правових цінностей. Трудове право в промислово-розвинутих державах світу – головна галузь права. Як зона переплетіння життєво важливих інтересів усіх соціальних груп населення.. Вивчення даної дисципліни дозволяє дослідити різні, в тому числі й транспортні аспекти правового регулювання трудових відносин.

Залізничний транспорт та його склад, до якого належать підприємства, установи залізничного транспорту, що здійснюють перевезення пасажирів, вантажів, рухомий склад, виконують великий обсяг робіт. Діяльність залізничного транспорту базується на правових, економічних, організаційних та соціальних засадах, визначених законами, кодексами, статутами, положеннями та іншими державними і міжнародними нормативними актами..

Специфічні умови праці на залізничному транспорті - поточний і безперервний характер трудових обов'язків, тісний взаємозв'язок усіх його часток, забезпечення безпеки руху поїздів і маневрової роботи – породжує цілий ряд вимог до організації праці залізничників. У зв'язку з цим у трудовому законодавстві розроблені спеціальні нормативні акти. Основними інститутами трудового права, в яких відображається особлива специфіка праці на залізничному транспорті: оплата праці, робочий час , час відпочинку, дисципліна праці. Щодо інших питань регулювання праці залізничників, то до них в значній мірі застосовуються загальні норми трудового законодавства.

Норми трудового права, покликані втілювати в життя положення Конституції, що стосується одного з основних соціально-економічних прав людини – права на працю. Таким чином, захищаються соціально-економічні права працівника і забезпечується ефективний розвиток господарської діяльності. У професійному плані вивчення дисципліни, спрямованої на правове регулювання у сфері підприємництва, зокрема на залізничному транспорті, являє необхідний мінімум правових знань як передумови успішної професійної діяльності, просування на виробництві і установах, забезпечення зайнятості, підвищення якості і конкурентоспроможності, зниженню можливого рівня безробіття внаслідок непідготовленості до нових умов праці. Норми законодавства про працю справляють безпосередній вплив на розвиток економіки. Знання і виконання яких сприятиме входженню залізниць України до європейської і світової транспортної системи.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

1. Знання методів критичного аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень , а також методів генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких та практичних задач щодо правового регулювання трудових суспільних відносин.

2. Здатність здійснювати критичний та системний аналіз різних правових явищ, юридичних фактів, правовідносин тлумачити та застосовувати знання у практичних ситуаціях, що стосуються правового регулювання трудових суспільних відносин.
3. Здатність до пошуку, збору, аналізу, систематизації та узагальнення положень правової науки та практики із застосуванням електронних сервісів, платформ та баз даних.
4. Здатність використовувати правничу та економічну термінологію у процесі професійної діяльності з питань правового регулювання трудових суспільних відносин.
5. Уміння аналізувати проблеми у сфері правового регулювання трудових суспільних відносин, грамотно і точно формувати і висловлювати свої правові позиції щодо цих проблем, пропонувати обґрунтовані способи їх вирішення, надавати роз'яснення, консультації з цих питань.
6. Уміння моделювати та прогнозувати правові ситуації у професійній діяльності шляхом застосування набутих знань у сфері трудового права.
7. Знання правових основ трудового права та особливостей правового регулювання трудових відносин на залізничному транспорті.
8. Здатність застосовувати набуті правові знання щодо правового регулювання трудових відносин і прогнозувати типові правові ситуації у трудових правовідносинах та уникати типових ситуаційних юридичних помилок при вирішенні професійних завдань у цій сфері.
9. Виявляти проблеми у правовому регулюванні праці у господарській і іншій діяльності і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань.
10. Аналізувати правові проблеми та вирішувати практичні завдання, засновані на застосуванні конкретних правових норм з питань правового регулювання трудових суспільних відносин, формувати правові позиції та здійснювати юридичні дії в точній відповідності із законодавством.

У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

1. Демонструвати знання і розуміння методів критичного аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, а також методів генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких та практичних задач щодо правового регулювання трудових відносин.
2. Демонструвати знання правового регулювання трудових відносин відповідно до рівня, що підтримується передовими підручниками.
3. Володіти навичками критичного та системного аналізу правових явищ, юридичних фактів, норм і відповідних правових відносин у галузі трудового права і правильно тлумачити та застосовувати норми трудового права.
4. Ініціативно розглядати актуальні питання у сфері правового регулювання праці, виявляти проблеми у правовому регулюванні відповідних трудових відносин і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань.
5. Знати і пояснювати природу й зміст інститутів трудового права, особливості їх реалізації.
6. Використовувати знання і практичні навички у вирішенні задач у сфері правового регулювання праці, приймати рішення і здійснювати юридичні дії в точній відповідності із законодавством.
7. Демонструвати знання та розуміння особливостей правового регулювання трудових відносин на залізничному транспорті.

8. Обґрунтовувати свою точку зору при обговоренні дискусійних питань, використовувати необхідний матеріал для доведення і відстоювання своєї позиції; розв'язувати задачі і проблеми у сфері правового регулювання праці

9. Використовувати правничу термінологію у процесі професійної діяльності у сфері правового регулювання трудових відносин, оперувати юридичними поняттями і категоріями зазначеної сфери.

10. Здійснювати пошук та логічний, критичний і системний аналіз правових документів, використовуючи інформаційні технології та бази даних, електронні сервіси.

ЧОМУ ВИ МАСТЕ ОБРАТИ ЦЕЙ КУРС

Трудове законодавство необхідно знати кожному працівнику, так як воно віддзеркалює і зачіпає інтереси, в цілому, кожної людини. Особливо необхідні знання норм трудового права і керівникам підприємств, і установ залізничного транспорту, від яких безпосередньо залежить організація праці, і в підлегlostі яких є велика кількість робітників, а також охорона праці і безпека руху на залізницях України.

Грунтовно підготовлені працівники з освітньо - кваліфікаційним рівнем магістра відповідно законодавству України використовуються для таких професійних занять як керівники вищого рівня, як розробники у складі груп наукових співробітників, а також професіоналів із різних галузей науки і практики, зайнятих на складних і відповідальних роботах на залізничному транспорті. Okрім необхідних знань професійного характеру, до сфери необхідних для них знань державою обов'язково включені знання провідних документів галузі та розділи законодавства, інструктивні матеріали і правила та інший нормативний матеріал транспортного права. Саме вивчення дисципліни «Правові питання діяльності менеджера», знання курсу основ трудового права сприятиме працевлаштуванню студентів УкрДУЗТу, просуванню працівників за професіями відповідно другого освітньо-кваліфікаційного рівня на підприємствах і установах залізниць України, підвищенню їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

ОГЛЯД КУРСУ

Цей курс вивчається з лютого по травень 2019-2020 навчального року

Курс складається з однієї лекції і одного семінарського заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом та груповими завданнями. **Кількість кредитів ECTS – 3 Лекції – 15 годин.**

Семінари – 15 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

РЕСУРСИ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» .

ТЕМИ КУРСУ

ІІ семестр . Для денної форми навчання

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	1	Предмет, метод, система та функції трудового права	2	Поняття трудового права
3	2	Джерела трудового права	2	Джерела трудового права
5	2	Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини.	2	Суб'єкти трудового права Трудові правовідносини
7	2	Трудовий договір	2	Трудовий договір
		Модульний контроль №1		
9	2	Робочий час. Час відпочинку	2	Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку
11	2	Трудова дисципліна	2	Трудова дисципліна
13	2	Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2	Матеріальна відповідальність сторін трудового договору
15	1	Трудові спори	1	Трудові спори
		Модульний контроль №2		
		Іспит з дисципліни		

Для заочної форми навчання

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
	2	Лекц.№1. Поняття трудового права. Джерела трудового права Суб'єкти трудового права. Правовідносини у трудовому праві	2	Джерела трудового права
	2	Лекц.№7. Трудовий договір. Робочий час. Час відпочинку. Оплата праці	2	Трудовий договір.
	2	Лекц.№11. Трудова дисципліна . Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Трудові спори. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю		
Іспит з дисципліни				

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> –вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу

Студентам пропонується обрати один з 13 варіантів тем для виконання письмової розробки впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **25 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

	Теми письмових розробок
1	Особливості правового регулювання праці на залізничному транспорті
2	Загальне та спеціальне законодавство про працю на залізничному транспорті України
3	Трудова дисципліна працівників залізничного транспорту
4	Робочий час працівників залізничного транспорту
5	Час відпочинку працівників залізничного транспорту
6	Режими робочого часу на залізниці
7	Джерела трудового права
8	Суб'єкти трудового права

9	Колективні договори
10	Правове регулювання зайнятості та працевлаштування
11	Оплата праці
12	Трудові спори (колективні)
13	Нагляд і контроль за додержанням законодавства

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однокурсників та дати вам ще один спосіб перевірити свої знання на питання застосування правових норм. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Семінарські заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 5 балів); ступенем активності: виконання реферативної роботи (до 10 балів), виконання тестових завдань, казусів (до 30 балів). **Максимальна сума становить 35 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (10 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 4 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит:

Студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання в білеті .

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ

Гайворонська Тетяна Миколаївна(www.kart.edu.ua/kafedra-etip-ua/kolektuv-kafedruetip-ua/ etip12@ukr.net) – лектор з питань права в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.ю.н. за спеціальністю 12.00.06 – земельне право, аграрне право, екологічне право, природоресурсове право; присвоєно вчене звання доцента кафедри охорони праці та навколошнього середовища в УкрДУЗТ у 1994 році. Напрямки наукової діяльності: екологічні, земельні, природоресурсові відносини на залізничному транспорті , правовідносини на залізницях України.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент засвоює знання з основних правових категорій і інститутів трудового права, що формують юридичне мислення; вироблені вміння тлумачити і аналізувати норми трудового законодавства; набутті навичок правильного

застосування теоретичних знань і приписів нормативно-правових актів трудового права у конкретних управлінських ситуаціях. Оволодіс необхідними теоретичними положеннями щодо відносин у сфері праці та відносин, тісно пов'язаних із трудовими; освоєнні нормативного матеріалу, закріплена у трудовому законодавстві України; ознайомиться з практикою застосування норм трудового права у практичних ситуаціях при роботі з кадровими ресурсами, профспілками, партнерами, державними органами, стратегічному плануванні.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Порушення Кодексу академічної добробечності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добробечності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>